

NBP

Narodowy Bank Polski

Lipiec 2017 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Lipiec 2017 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2017 r.

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Prezydencja Estonii w Radzie Unii Europejskiej**

Od lipca Estonia przewodniczy Radzie Unii Europejskiej (Radzie). Priorytetami półrocznej prezydencji estońskiej są: otwarta i innowacyjna gospodarka europejska, bezpieczna i chroniona Europa, cyfrowa Europa ze swobodą przepływu danych oraz zrównoważona Europa i włączenie społeczne. Kolejnymi państwami, które po Estonii będą obejmować przewodnictwo w Radzie, są Bułgaria i Austria.

[więcej w pkt 1.1.](#)

- **Raport w sprawie rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie**

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) opublikowała raport w sprawie możliwych sposobów rozwiązania problemu kredytów zagrożonych (*non-performing loans*, NPLs) w Europie. W raporcie przedstawiono informacje na temat stanu NPLs w Unii Europejskiej (UE), wskazówki dotyczące procesu ich zmniejszania oraz analizę możliwych sposobów tej redukcji. Zawarte w raporcie propozycje działań są uzupełnieniem sugestii innych gremiów UE i strefy euro.

[więcej w pkt 5.1.](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	5
2. Rada Unii Europejskiej	6
2.1. Prezydencja Estonii w Radzie Unii Europejskiej	6
2.2. Posiedzenie Rady Ecofin w dniu 11 lipca 2017 r.	7
3. Eurogrupa	9
3.1. Posiedzenie Eurogrupy w dniu 10 lipca 2017 r.	9
4. Europejski Bank Centralny	10
4.1. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	10
4.2. Przebieg programu skupu aktywów	10
4.3. Wyniki lipcowego badania akcji kredytowej banków strefy euro	10
4.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	11
5. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	12
5.1. Raport w sprawie rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie	12
5.2. Raport na temat skutków wprowadzenia IFRS 9	13
5.3. Opinia dotycząca projektu legislacyjnego w sprawie naprawy (<i>recovery</i>) oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (<i>resolution</i>) kontrahentów centralnych	13
5.4. Raport roczny z działalności w 2016 r.	14
5.5. Baza danych na temat kryzysów finansowych	15
6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	16
6.1. Konsultacje w sprawie projektu raportu dotyczącego wdrożenia wytycznych EBA w zakresie kalkulacji składki na rzecz systemów gwarantowania depozytów	16
6.2. Publikacja danych dotyczących systemów gwarantowania depozytów	16
6.3. Raport w sprawie oceny wpływu wprowadzenia IFRS 9	17
7. Inne	18
7.1. Ocena gospodarki Cypru	18
7.2. Ocena gospodarki Hiszpanii w ramach PPS	18
7.3. Ocena gospodarki Irlandii w ramach PPS	19
7.4. Uruchomienie trzeciej transzy pomocy finansowej dla Grecji	19
7.5. Druga runda negocjacji dotyczących wyjścia Wielkiej Brytanii z UE	20
7.6. Informacja na temat wysokości zebranych składek w ramach jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	20
Zapowiedzi wydarzeń w sierpniu i wrześniu 2017 r.	22

Wykaz skrótów	23
Autorzy i źródła	26

1. Komisja Europejska

W dniu 17 lipca 2017 r. Komisja Europejska (KE) opublikowała tegoroczne wydanie [przeglądu](#) *Zatrudnienie i kwestie społeczne w Europie (Employment and Social Developments in Europe. Annual Review 2017)*. Przegląd przedstawia trendy i wyzwania w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych.

Tegoroczna edycja przeglądu koncentruje się na sprawiedliwości i solidarności międzypokoleniowej, w tym na poprawie jakości życia obywateli UE w różnym wieku. Z badań KE wynika m.in., że jednym z najbardziej naglących wyzwań, z którymi muszą się zmierzyć decydenci w UE, jest narastająca wśród dorosłych obywateli UE obawa, że jakość życia ich potomstwa może być gorsza od życia ich rodziców. KE zwraca uwagę także na pozytywne tendencje na rynku pracy, w sferze społecznej oraz na trwały wzrost gospodarczy, dowodząc że najnowsze trendy w zakresie zatrudnienia i ochrony społecznej są zachęcające: rynki pracy państw członkowskich nadal rosną, rekordowa liczba osób ma pracę (w UE liczba zatrudnionych wynosi ponad 234 mln). Ponadto KE wskazuje, że od 2013 r. utworzono blisko 10 mln miejsc pracy, zaś wskaźnik zatrudnienia stale wzrasta, w 2016 r. osiągnął wartość 73%. Jednocześnie zaczynają pojawiać się wyraźne oznaki ogólnej poprawy sytuacji społecznej w UE: dochody gospodarstw domowych powróciły do poziomu z 2008 r. O 5 mln zmniejszyła się – w porównaniu z rokiem 2012 – liczba obywateli UE zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Prezydencja Estonii w Radzie Unii Europejskiej

Od 1 lipca 2017 r. Estonia objęła sześciomiesięczne [przewodnictwo](#) w Radzie, będąc pierwszym z trzech państw (przed Bułgarią i Austrią) ściśle ze sobą współpracujących w ramach tzw. trio prezydencji.

Od lipca Estonia przewodniczy Radzie. Priorytetami półrocznej prezydencji estońskiej są: otwarta i innowacyjna gospodarka europejska, bezpieczna i chroniona Europa, cyfrowa Europa ze swobodą przepływu danych oraz zrównoważona Europa i włączenie społeczne. Kolejnymi państwami, które po Estonii będą obejmować przewodnictwo w Radzie, są Bułgaria i Austria.

[Priorytety](#) estońskiej prezydencji zostały ujęte w czterech hasłach tematycznych, którymi są: otwarta i innowacyjna gospodarka europejska, bezpieczna i chroniona Europa, cyfrowa Europa ze swobodą przepływu danych oraz zrównoważona Europa i włączenie społeczne. W szczególności Estonia chce się skupić na:

- wzmocnieniu czterech swobód UE, tj. swobody przepływu dóbr, osób, usług i kapitału, ze szczególnym uwzględnieniem łatwości dostarczania usług i rozpoczynania działalności biznesowej,
- tworzeniu nowych możliwości finansowania dla przedsiębiorstw oraz zapewnieniu stabilności sektora bankowego,
- utworzeniu stabilnego i sprawnie funkcjonującego rynku energii elektrycznej,
- zapewnieniu uczciwej konkurencji poprzez zapobieganie unikaniu opodatkowania,
- wzmocnieniu walki z terroryzmem i zorganizowaną przestępczością, wzmocnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego i granic zewnętrznych UE,
- kontynuowaniu działań w związku z kryzysem migracyjnym i reformowaniem Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego (*Common European Asylum System, CEAS*),
- wzmocnieniu relacji z krajami Partnerstwa Wschodniego,
- zwiększeniu wydatków na cele bezpieczeństwa oraz rozwoju współpracy europejskiej w ramach bezpieczeństwa i partnerstwa UE-NATO,
- rozwoju transgranicznego handlu i usług świadczonych elektronicznie,
- zapewnieniu nowoczesnej i bezpiecznej komunikacji elektronicznej dostępnej w całej Europie oraz tworzeniu przyjaznego otoczenia dla innowacyjnych usług,
- rozwoju transgranicznych cyfrowych usług publicznych,
- unowocześnieniu zasad w celu ułatwiających przemieszczania się pracowników,

- zapewnieniu równych szans edukacyjnych, na rynku pracy, dostępu do narzędzi rozwoju umiejętności oraz zapobieganiu wyłączeniu społecznemu.

2.2. Posiedzenie Rady Ecofin w dniu 11 lipca 2017 r.

Podczas lipcowego posiedzenia Rada Ecofin przyjęła [konkluzje](#) nakreślające plan działań. Ich celem jest obniżenie poziomu NPLs w UE i zapobieganie ich pojawianiu się w przyszłości. Plan powstał na podstawie raportu podgrupy Komitetu Usług Finansowych na temat NPLs i przewiduje działania:

- KE,
- nadzoru bankowego sprawowanego przez Europejski Bank Centralny (EBC) wraz z krajowymi właściwymi organami w ramach unii bankowej,
- Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (European Banking Authority, EBA),
- ESRB,
- Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (European Securities and Markets Authority, ESMA),
- państw członkowskich.

Rada wskazała na konieczność podjęcia działań w czterech obszarach: nadzoru bankowego, reform strukturalnych ram dotyczących niewypłacalności i odzyskiwania długów, rozwoju rynków wtórnych dla kredytów zagrożonych, restrukturyzacji sektora bankowego. Rada uzgodniła, że będzie regularnie powracać do tematu – po raz pierwszy po sześciu miesiącach, m.in. aby dokonać przeglądu sytuacji w zakresie NPLs, restrukturyzacji sektora bankowego oraz rozwoju rynków wtórnych transakcji dotyczących kredytów zagrożonych.

Ministrowie przyjęli także [konkluzje](#) w sprawie [komunikatu](#) KE na temat śródkresowego przeglądu *Planu działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych*, opublikowanego 8 czerwca br¹. Odnowiono zobowiązanie do realizacji planu, którego celem jest utworzenie unii rynków kapitałowych do 2019 r. Podkreślono, że osiągnięto znaczny postęp we wdrażaniu działań określonych w planie, a jednocześnie – że istnieje potrzeba dalszej ich intensyfikacji (co ma przyczynić się m.in. do lepszego funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej).

Rada [wydała](#) zalecenia² dotyczące polityk gospodarczych (w tym fiskalnych) dla 27 krajów członkowskich UE (bez Grecji, objętej odrębną procedurą monitorowania jej programu dostosowań makroekonomicznych). Jest to ostatni etap semestru europejskiego. Wcześniej treść zaleceń została

¹ Więcej na temat przeglądu *Planu działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych* w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z maja – czerwca br.

² Więcej na temat zaleceń w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z maja – czerwca br.

zapropozowana przez KE w maju br., a następnie zaakceptowana przez Radę Europejską w czerwcu br.

3. Eurogrupa

3.1. Posiedzenie Eurogrupy w dniu 10 lipca 2017 r.

Podczas [posiedzenia](#) Eurogrupy 10 lipca 2017 r. dyskutowano na temat ram niewypłacalności w strefie euro, zwracając szczególną uwagę na ich rolę w krajowych praktykach nadzoru względem NPLs³. Sprawnie działające ramy niewypłacalności stanowią podstawę do efektywnego ograniczania nadmiernego zadłużenia i zwiększenia zdolności banków do udzielania kredytów. Ministrowie finansów będą kontynuować prace w tym zakresie w celu wymiany sprawdzonych już rozwiązań.

Członkowie Eurogrupy zostali także poinformowani przez przedstawicieli Nadzoru Bankowego EBC (wypełniającego zadania EBC w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego), Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board, SRB) i KE o najnowszych wydarzeniach w sektorze bankowym, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji we Włoszech.

Podczas posiedzenia omówiono także kwestię nastawienia w polityce fiskalnej strefy euro (*euro-area fiscal stance*). Podstawą do dyskusji był m.in. [raport](#) Europejskiej Rady Fiskalnej z 20 czerwca br. *Ocena odpowiedniego przyszłego nastawienia w polityce fiskalnej dla strefy euro*. W raporcie Rada Fiskalna wyraziła opinię, że neutralne nastawienie w polityce fiskalnej jest odpowiednie dla strefy euro jako całości w 2018 r. i że taki kurs może zostać zrealizowany poprzez odpowiednie prowadzenie polityki fiskalnej przez poszczególne kraje, zgodnie z wymogami paktu stabilności i wzrostu. W szczególności, państwa, w których budżetowe saldo strukturalne przewyższa średniookresowy cel budżetowy (*medium-term objective*, MTO) mogłyby wykorzystać w pełni swoją przestrzeń fiskalną, a te, które tej przestrzeni nie mają – dążyć do wymaganej konsolidacji budżetowej⁴. Ministrowie zgodzili się z opinią Rady Fiskalnej.

³ Praktyki nadzoru nad kredytami zagrożonymi zostały szerzej omówione w pkt [2.2](#).

⁴ Europejska Rada Fiskalna podkreśliła w swoim raporcie również to, że rządy powinny dążyć do zmiany struktury wydatków budżetowych tak, aby zwiększyć wydatki na inwestycje.

4. Europejski Bank Centralny

4.1. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

Podczas [posiedzenia](#) 20 lipca 2017 r. Rada Prezesów EBC zadecydowała o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Wynoszą one odpowiednio:

- 0,00% - stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,25% - stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,40% - stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Podczas [konferencji prasowej](#) Mario Draghi zaznaczył, że Rada Prezesów oczekuje, że podstawowe stopy procentowe EBC pozostaną na obecnym poziomie w długim okresie, przekraczającym czas przeprowadzania programu skupu aktywów (*asset purchase programme*, APP). Potwierdzono również, że program APP będzie prowadzony w wysokości 60 mld euro miesięcznie do końca grudnia br. W sytuacji pogorszenia uwarunkowań makroekonomicznych EBC jest gotowy do zwiększenia wolumenu skupu aktywów lub wydłużenia czasu trwania programu. Równoległe z APP jest realizowany program reinwestowania spłat kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych.

4.2. Przebieg programu skupu aktywów

W związku z wdrożonymi programami Eurosystem dokonał [skupu aktywów](#) o wartości (według stanu na 21 lipca br.):

- 101 mld 61 mln euro - w ramach programu skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP),
- 1 bln 649 mld 302 mln euro - w ramach skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny (PSPP),
- 24 mld 656 mln euro - w ramach programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP),
- 224 mld 632 mln euro - w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3).

4.3. Wyniki lipcowego badania akcji kredytowej banków strefy euro

EBC [opublikował](#) 21 lipca br. [wyniki](#) lipcowego badania akcji kredytowej banków strefy euro (*euro area bank lending survey*, BLS), które dotyczy zmian w polityce kredytowej banków w II kwartale 2017 r. i oczekiwań co do III kwartału 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone między 12 a 27 czerwca 2017 r. i uczestniczyły w nim 142 banki.

Zgodnie z oczekiwaniami warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw uległy dalszemu złagodzeniu w II kwartale 2017 r. (-3%⁵ w porównaniu do -2% w I kwartale 2017 r.). Nadal najważniejszą przyczyną tego zjawiska jest presja konkurencyjna. Złagodzenie warunków stwierdzono także w stosunku do kredytów dla gospodarstw domowych (-4% w II kwartale 2017 r.). Banki przewidują, że w III kwartale br. będzie można zaobserwować łagodzenie warunków udzielania kredytów dla przedsiębiorstw, gospodarstw domowych i kredytów konsumenckich.

Drugi kwartał 2017 r. przyniósł dalszy wzrost popytu na kredyt we wszystkich kategoriach kredytów. Wyniki ankiety wskazują, że popyt na kredyty dla przedsiębiorstw zwiększały fuzje, przejęcia i inwestycje w środki trwałe. Jako główne czynniki wspierające popyt na kredyt gospodarstw domowych wymieniono niskie stopy procentowe i korzystne perspektywy wzrostu cen nieruchomości.

4.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w lipcu br. [opinie](#) do bułgarskiej ustawy w sprawie ograniczeń dotyczących płatności gotówkowych (CON/2017/27).

Zgodnie z projektowaną ustawą, w Bułgarii stopniowo ma zostać zmniejszony maksymalny limit dla płatności gotówkowych z obecnego poziomu 10 000 lewów do 1000 lewów⁶ w 2019 r. Utrzymano zapis, że maksymalny limit dotyczy płatności w lewach bułgarskich jak i w równoważnej wartości wyrażonej w walutach obcych. Celem wprowadzenia ustawy jest zredukowanie szarej strefy w gospodarce, walka z unikaniem opodatkowania oraz podążanie za tendencją ograniczania płatności gotówkowych w innych krajach UE.

W opinii EBC propozycja zmniejszenia poziomu limitów płatności gotówkowych powinna brać pod uwagę korzyści wprowadzenia limitów oraz potencjalnych niedogodności dla obywateli dokonujących stałych transakcji w poszczególnych segmentach rynku. Ustanowienie limitów na wskazanych poziomach może sprawiać trudności we wdrożeniu ich w życie. EBC ocenia wprowadzenie limitów zaproponowanych w projekcie ustawy jako zbyt niski w świetle potencjalnego niekorzystnego wpływu na system płatności gotówkowych.

⁵ Różnica wartości procentowej banków w badanej próbie, które zastryżły warunki kredytowania i wartości procentowej banków, które je złagodziły.

⁶ Obecny kurs średni lewa bułgarskiego do euro wynosi 1,9558 BGN = 1 EUR, czyli 10 000 BGN odpowiada wartości ok. 5113 EUR, a 1000 BGN wartości ok. 511 EUR.

5. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

5.1. Raport w sprawie rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie

ESRB opublikowała 11 lipca 2017 r. [raport](#) przedstawiający propozycje działań mających na celu rozwiązanie problemu NPLs w Europie. Udział NPLs jest bardzo zróżnicowany między krajami i waha się między 1% i blisko 50% (np. Grecja, Cypr), przy czym w ponad jednej trzeciej państw UE przekracza 10%, przy średniej wartości 5,1%. W raporcie podkreślono, że wysoki stan NPLs zmniejsza efektywność sektora bankowego, obniża jego zdolność do finansowania sektora realnego oraz opóźnia przywrócenie wzrostu gospodarczego. Obecne tempo redukcji NPLs jest zbyt wolne, zaś dalsze opóźnianie procesu może osłabiać zaufanie inwestorów do banków i negatywnie wpływać na gospodarkę realną.

ESRB opublikowała raport w sprawie możliwych sposobów rozwiązania problemu NPLs w Europie. W raporcie przedstawiono informacje na temat stanu NPLs w UE, wskazówki dotyczące procesu ich zmniejszania oraz analizę możliwych sposobów tej redukcji. Zawarte w raporcie propozycje działań są uzupełnieniem sugestii innych gremiów UE i strefy euro.

W raporcie przedstawiono pięć głównych zasad, które powinny być stosowane przy zmniejszeniu stanu NPLs: a) szybkość działania, ale nieprowadząca do nagłej wyprzedaży aktywów; b) ponoszenie strat przede wszystkim przez udziałowców banków i innych inwestorów, tak by uniknąć pokusy nadużycia; c) zgodność wprowadzanych rozwiązań z ramami prawnymi UE; d) uwzględnianie długoterminowej oceny rentowności banków; e) kompleksowe podejście do problemu wysokiego stanu NPLs oraz związanych z nim nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynków.

Działania podejmowane w celu redukcji poziomu NPLs obejmują: określenie skali problemu w bankach i wydzielenie NPLs z innych aktywów danej instytucji; wycenę NPLs i decyzję o ich restrukturyzacji, sprzedaży, przeniesieniu do spółki zarządzającej aktywami, sekurytyzacji lub spisaniu w straty; oraz ocenę zdolności do kontynuowania działalności w długim okresie tej części banku, która pozostaje po usunięciu NPLs. Wyniki tej oceny powinny zostać wykorzystane do podjęcia decyzji o tym, czy dany bank nie powinien zostać zrestrukturyzowany, połączony z innym bankiem, sprzedany bądź też zlikwidowany.

Zawarte w raporcie propozycje działań są uzupełnieniem sugestii przedstawianych przez inne gremia UE i strefy euro. W krótkim okresie organy nadzoru mikroostrożnościowego powinny dążyć do powszechnego wprowadzenia dobrych praktyk oraz do poprawy zarządzania NPLs w bankach, przez doprowadzenie do zgodności definicji stosowanych w bankach z definicjami unijnymi

oraz do ostrożnej wyceny omawianych kredytów. Powinny one także żądać od banków z wysokim poziomem NPLs regularnych informacji o strategiach jego redukcji oraz danych niezbędnych do oceny zdolności do kontynuowania przez bank działalności po rozwiązaniu problemu NPLs. Na poziomie UE powinna natomiast zostać opracowana strategia dotycząca tworzenia spółek zarządzania aktywami. W średnim okresie, w celu zwiększania stopy odzysku z NPLs, powinny zostać wprowadzone zmiany w ramach prawnych dotyczących niewypłacalności, dochodzenia wiarytelności oraz obsługi takich kredytów. W długim okresie, w celu zapobiegania narastaniu NPLs w przyszłości, należy wprowadzić odpowiedni system zachęt dla banków do jak najszybszego ujawniania NPLs. Ponadto należy rozważyć możliwość ustanowienia platform obrotu NPLs.

5.2. Raport na temat skutków wprowadzenia IFRS 9

ESRB opublikowała 17 lipca br. [analizę](#) wpływu wprowadzenia Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 (*International Financial Reporting Standard 9, IFRS 9*) na stabilność finansową w UE. IFRS 9 to międzynarodowy standard dotyczący klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych, który w UE wchodzi w życie 1 stycznia 2018 r. (z zachowaniem okresu przejściowego). Zdaniem ESRB, wprowadzenie IFRS 9 przyniesie znaczne korzyści dla stabilności finansowej m.in. dzięki wzrostowi przejrzystości i jednoznaczności klasyfikacji oraz wyceny instrumentów finansowych.

Wprowadzenie IFRS 9 spowoduje przejście do modelu oczekiwanej utarty wartości (*expected credit loss, ECL*) przy ustalaniu rezerw na ryzyko kredytowe w bankach. Model ECL ma charakter wyprzedzający i przyczyni się do pełniejszego oraz szybszego rozpoznawania strat kredytowych i tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości. Modelowanie ECL jest jednak skomplikowane i będzie dla wielu banków wyzwaniem, ponieważ wymaga dostosowania istniejących lub stworzenia nowych modeli wewnętrznych ratingów. Wprowadzenie IFRS 9 może także wpłynąć na politykę kredytową banków. Ponadto, w przypadku pojawienia się sygnałów o pogorszeniu ryzyka kredytowego, stosowanie metody ECL może potencjalnie skutkować nagłym i znaczącym wzrostem zawiązywanych rezerw, co oddziaływałoby procyklicznie. Jednocześnie ESRB wskazuje w raporcie na działania, które można podjąć w celu ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków ubocznych wdrożenia IFRS 9. Oprócz raportu opublikowano również materiał z serii [Occasional paper](#) przedstawiający symulację obliczania strat kredytowych według różnych wymogów, w tym IFRS 9.

5.3. Opinia dotycząca projektu legislacyjnego w sprawie naprawy (*recovery*) oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*) kontrahentów centralnych

ESRB opublikowała 25 lipca br. [opinię](#) do projektu legislacyjnego KE w zakresie *recovery* i *resolution* dla kontrahentów centralnych (*central counterparties, CCPs*). Ze względu na dużą skalę powiązań

CCPs z uczestnikami rynku oraz innymi podmiotami infrastruktury systemu finansowego ewentualna upadłość izby mogłaby skutkować efektem zarażania. Warunkuje to potrzebę stworzenia na poziomie UE jednolitych ram w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCPs. W ocenie ESRB propozycja KE jest w dużym stopniu zbieżna ze standardami międzynarodowymi. Jednocześnie ESRB postuluje dodatkowe zmiany w obszarach istotnych z perspektywy stabilności finansowej, w szczególności:

- zwiększenie stopnia harmonizacji działań *recovery*,
- wzmocnienie uprawnień makroostrożnościowych instytucji nadzorujących CCPs,
- poprawienie procesu planowania działań *resolution*, m.in. w zakresie oceny ich wpływu na stabilność finansową oraz oceny dostępności środków na potrzeby implementacji takich działań,
- rozszerzenie katalogu narzędzi *resolution* i doprecyzowanie zasad ich wykorzystywania,
- wzmocnienie współpracy transgranicznej (m.in. przez zapewnienie możliwości udziału w fazie planowania procesu *resolution* szerokiej grupy państw członkowskich UE, dla których dane CCP mają systemowe znaczenie) oraz współpracy między organami *resolution* a organami nadzoru bankowego,
- doprecyzowanie zasad zawieszania obowiązku centralnego rozliczania i wykorzystania środków publicznych.

5.4. Raport roczny z działalności w 2016 r.

W opublikowanym 28 lipca br. [raporcie](#) ESRB przedstawiła sprawozdanie z działalności w 2016 r. – od 1 kwietnia 2016 r. do 31 marca 2017 r. W okresie tym ESRB identyfikowała cztery główne zagrożenia w systemie finansowym UE: przeszacowanie premii za ryzyko na globalnych rynkach finansowych; zagrożenia dla rentowności banków i wynikające z wysokiego stanu NPLs oraz zagrożenia dla wypłacalności zakładów ubezpieczeń i funduszy emerytalnych; obawy o zdolność obsługi długu przez rządy, przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe oraz szoki w sektorze pozabankowym, które mogą przenosić się na cały system finansowy.

Oprócz mandatu do sprawowania nadzoru makroostrożnościowego nad unijnym systemem finansowym ESRB ma uprawnienia do wydawania ostrzeżeń w sytuacjach, gdy uzna zidentyfikowane ryzyko systemowe za znaczące. W wyniku przeprowadzonych analiz ESRB przyjęła we wrześniu 2016 r. ostrzeżenia skierowane do ośmiu państw członkowskich UE w sprawie ryzyk związanych z rynkiem nieruchomości mieszkaniowych⁷. Na podstawie zidentyfikowanych czynników ryzyka ESRB opracowała ponadto scenariusze szokowe na potrzeby ogólnounijnych testów warunków skrajnych kontrahentów centralnych oraz pracowniczych programów emerytalnych.

⁷ Więcej na temat ostrzeżeń w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z listopada 2016 r.

W 2016 r. ESRB, w ramach konsultacji KE, przedstawiała opinię dotyczącą przeglądu ram polityki makroostrożnościowej⁸. Opowiedziała się w niej za zachowaniem swojej niezależności, przy utrzymaniu bliskich powiązań z EBC, oraz przeciwko ewentualnemu zmniejszaniu składu Rady Generalnej. Zaproponowała również zmiany w kształcie niektórych narzędzi makroostrożnościowych. ESRB brała również udział w pracach nad przepisami makroostrożnościowymi dla sektora bankowego oraz przyczyniła się do wypracowania ram polityki makroostrożnościowej dla sektora pozabankowego.

W raporcie rocznym przedstawiono także informacje na temat stosowania instrumentów makroostrożnościowych przez państwa członkowskie UE⁹. Stwierdzono, że w porównaniu z poprzednim rokiem, w 2016 r. zaobserwowano znaczny wzrost liczby zastosowanych narzędzi makroostrożnościowych. Po raz pierwszy wszystkie kraje UE ustalały co kwartał wysokość antycyklicznego bufora kapitałowego.

W 2016 r. przeprowadzono również ocenę wdrożenia zaleceń ESRB. W przypadku *Zaleceń ESRB w sprawie finansowania instytucji kredytowych* oraz *Zaleceń ESRB w sprawie celów pośrednich i instrumentów polityki makroostrożnościowej* stwierdzono wysoki stopień implementacji. Ocena wdrożenia *Zaleceń ESRB w sprawie funduszy rynku pieniężnego* została przesunięta, tak aby móc uwzględnić w niej ostateczny kształt rozporządzenia w tej sprawie.

5.5. Baza danych na temat kryzysów finansowych

ESRB opublikowała 31 lipca br. [bazę danych](#) zawierającą informacje na temat kryzysów finansowych i tzw. *residual events* (szoki ekonomiczne niemające charakteru systemowego), które miały miejsce w państwach członkowskich UE oraz Norwegii w latach 1970–2016. W odniesieniu do Polski w bazie uwzględniono zdarzenia kryzysowe, które dotyczą lat 1981–1994 oraz 1992–1994, a także *residual event* w latach 2007–2009, wynikający z uwarunkowań zewnętrznych. Baza danych, opracowana wspólnie przez ESRB i EBC, może przyczynić się do wyznaczenia kluczowych wskaźników identyfikujących kryzys oraz momentów, w których należałoby podjąć działania zapobiegające kryzysowi.

Wraz z bazą opublikowany został raport z serii *Occasional Paper*, który opisuje założenia metodyczne dotyczące identyfikacji i zaszeregowania zdarzeń oraz modelowania pozyskanych danych, a także przedstawiający podstawowe wnioski wynikające z danych umieszczonych w bazie.

⁸ Więcej na temat odpowiedzi ESRB w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z października 2016 r.

⁹ Bardziej szczegółowe informacje na temat stosowania instrumentów makroostrożnościowych ESRB przedstawiła w opublikowanym w kwietniu br. raporcie w tej sprawie. Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z kwietnia br.

6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

6.1. Konsultacje w sprawie projektu raportu dotyczącego wdrożenia wytycznych EBA w zakresie kalkulacji składki na rzecz systemów gwarantowania depozytów

EBA opublikował 3 lipca 2017 r. [dokument konsultacyjny](#) przedstawiający projekt raportu dotyczącego oceny wdrożenia i zastosowania wydanych 28 maja 2015 r. wytycznych EBA w zakresie kalkulacji wysokości składki na rzecz systemów gwarantowania depozytów (*deposit guarantee schemes, DGS*)¹⁰. Państwa członkowskie były zobowiązane do implementacji powyższych wytycznych do końca maja 2016 r. Konsultacje potrwały do 28 sierpnia br. Końcowa wersja raportu, uwzględniająca otrzymane odpowiedzi, zostanie opublikowana na stronie EBA.

Autorzy raportu zwracają uwagę na jego wstępny charakter, w związku z krótkim okresem obowiązywania wytycznych EBA. W raporcie stwierdzono, że metodyka kalkulacji składek, co do zasady, zapewnia zróżnicowanie jej wysokości w zależności od profilu ryzyka danej instytucji kredytowej, choć wskazują na potrzebę prowadzenia dalszych obserwacji w tym zakresie. Badanie spójności zastosowania wytycznych przez państwa członkowskie wskazuje na potrzebę większej ich harmonizacji, jednak poziom elastyczności na poziomie krajowym w zakresie metodyki kalkulacji składek do DGS wydaje się wystarczający. Ponadto według raportu, metodyka kalkulacji składek przedstawiona w maju 2016 r. przez EBA wydaje się być obiektywna i przejrzysta oraz nie nakładać dodatkowych, nadmiernych obowiązków informacyjnych na podległe podmioty. Dokument stwierdza także, że informacje niejawne są obecnie wystarczająco chronione, tj. zgodnie z wytycznymi. Pośród praktycznych kwestii dotyczących kalkulacji wysokości składki zwrócono uwagę na konieczność dostosowania wskaźników ryzyka danej instytucji, zapewnienia większej elastyczności przy przyznawaniu wag wskaźnikom ryzyka oraz możliwości dodania nowych wskaźników ryzyka odnoszących się np. do minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities, MREL*) dla danej instytucji.

6.2. Publikacja danych dotyczących systemów gwarantowania depozytów

EBA [opublikował](#) 11 lipca br. [dane](#) dotyczące dwóch wskaźników o istotnym znaczeniu dla skuteczności DGS, tj. wielkości dostępnych środków finansowych oraz poziomu gwarantowanych depozytów. Dane dotyczą roku 2015 oraz 2016 (tj. według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. i 31 grudnia 2016 r.) i obejmują wszystkie państwa UE oraz Norwegię, Lichtenstein i Islandię. EBA planuje przedstawiać powyższe dane raz w roku w celu regularnego prezentowania poziomu rozwoju i stabilności krajowych DGS. EBA zauważa przy tym, że bezpośrednie porównywanie danych dla różnych krajów może nie być właściwe, z uwagi na istniejące różnice prawne i krajową specyfikę. Według danych EBA, w Polsce fundusz gwarantowania depozytów BFG dla banków krajowych

¹⁰ Więcej na temat wytycznych w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z maja 2015 r.

obejmuje depozyty gwarantowane w wysokości 689 mld (wzrost wobec 2015 r. o 57 mld zł) i dysponuje blisko 11,4 mld zł (wzrost r/r o ok. 1,3 mld zł). Z kolei fundusz gwarantowania depozytów dla kas obejmuje depozyty gwarantowane w wysokości 10,7 mld zł (spadek r/r o ok. 0,9 mld zł) i dysponuje blisko 31,8 mln zł (wzrost r/r o ok. 1,5 mln zł).

6.3. Raport w sprawie oceny wpływu wprowadzenia IFRS 9

W opublikowanym 13 lipca br. [raporcie](#) EBA przedstawił ocenę wpływu wprowadzenia w UE standardu IFRS 9. Raport został przygotowany na podstawie badania przeprowadzonego na próbie 54 banków z 20 państw członkowskich UE (w tym Polski). EBA stwierdził, że banki poczyniły postępy w przygotowaniach do wprowadzenia IFRS 9, jednak małe podmioty pozostają w tyle w porównaniu z dużymi instytucjami.

Szacuje się, że wejście w życie standardu IFRS 9 spowoduje spadek wskaźnika kapitału podstawowego Tier 1 (*common equity Tier 1 capital ratio*, CET 1) średnio o 45 punktów bazowych, przy czym mniejsze banki (wykorzystujące do pomiaru ryzyka kredytowego głównie metodę standardową) oczekują większego spadku wskaźników funduszy własnych niż duże podmioty (stosujące przeważnie metodę wewnętrznych ratingów). W ocenie banków IFRS 9 będzie oddziaływał na fundusze własne instytucji kredytowych przede wszystkim przez wymogi dotyczące tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, a wymogi dotyczące klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych będą miały znacznie mniejszy wpływ. Skutkiem wprowadzenia IFRS 9 będzie również wzrost rezerw na ryzyko kredytowe średnio o 13% w porównaniu z obecnie obowiązującymi wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 39 (*International Accounting Standard 39*, IAS 39). W przypadku małych banków wzrost tych rezerw będzie jednak mniejszy niż w dużych instytucjach.

Badanie EBA wykazało, że większość banków planuje rozpocząć stosowanie wymogów IFRS 9 w zakresie tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości przed wejściem w życie tego standardu. Będzie to oznaczać równoległe stosowanie standardów IAS 39 i IFRS 9 przez pewien okres, najczęściej przez 3 lub 6 miesięcy. Pozwoli to na przetestowanie wewnętrznych procedur i systemów banków przed początkiem obowiązywania IFRS 9.

EBA zwraca również wagę na potrzebę publikowania przez banki szczegółowych informacji oraz wyjaśnień na temat wpływu IFRS 9, zwłaszcza na pozycje w sprawozdaniu finansowym oraz wysokość kapitałów regulacyjnych, tak aby wszyscy interesariusze mogli zrozumieć wprowadzane zmiany i ich skutki.

7. Inne

7.1. Ocena gospodarki Cypru

W opublikowanym 7 lipca 2017 r. [raporcie](#) o stanie gospodarki Cypru, podsumowującym drugą misję KE, EBC i Międzynarodowego Funduszu Walutowego w Nikozji (27–31 marca 2017 r.), stwierdzono, że ożywienie gospodarcze na Cyprze umacnia się. Ocena cypryskiej gospodarki odbyła się w ramach nadzoru po zakończeniu programu dostosowań gospodarczych (*Post-Programme Surveillance*, PPS).

Tempo wzrostu gospodarki Cypru w ostatnich latach przyspieszyło (1,7% PKB w 2015 r. i 2,8% PKB w 2016 r.). Wzrost gospodarki Cypru zyskuje coraz szersze podstawy: wspiera go konsumpcja prywatna, inwestycje i dochody z turystyki. Przewiduje się, że w 2017 r. wskaźnik ten wyniesie 2,5% PKB. Ekspertcy odnotowali także poprawę sytuacji na rynku pracy, mimo że stopa bezrobocia pozostaje wysoka (według szacunków KE w 2017 r. wyniesie 11,7 %). Wyniki budżetowe Cypru w 2016 r. okazały się być powyżej oczekiwań, głównie za sprawą stabilnego wzrostu gospodarczego, co pozwala przypuszczać, że w 2017 r. nastąpi poluzowanie polityki fiskalnej. Z kolei sektor bankowy nadal boryka się z problemem wysokiego odsetka NPLs. W raporcie zwrócono uwagę, że priorytetem rządu cypryjskiego powinny pozostać dalsze reformy strukturalne, m.in. administracji publicznej i systemu sądownictwa, w tym utworzenie sądu gospodarczego.

7.2. Ocena gospodarki Hiszpanii w ramach PPS

Także 7 lipca br. KE opublikowała [raport PPS](#) dotyczący sytuacji gospodarczej Hiszpanii. Siódma misja z udziałem przedstawicieli KE i EBC odbyła się w dniach 24–26 kwietnia br. Gospodarka hiszpańska nadal dynamicznie rośnie: w 2016 r. wzrost gospodarczy w Hiszpanii wyniósł 3,2% PKB, a według prognoz ekspertów w 2017 r. wyniesie 2,8% PKB. Główną siłą napędową wzrostu pozostaje popyt wewnętrzny, w szczególności konsumpcja prywatna. W raporcie podkreślono, że mimo dynamicznego ożywienia gospodarczego Hiszpania nadal boryka się z wysokim zadłużeniem. Redukcja długu w sektorze publicznym postępuje powoli. Ekspertcy KE i EBC szacują, że w 2017 r. dług publiczny Hiszpanii wyniesie 99,2% PKB, a w 2018 r. 98,5% PKB.

Autorzy raportu skupiają się na analizie sytuacji hiszpańskiego sektora finansowego, który korzysta ze sprzyjającej sytuacji gospodarczej – wzrosła jakość aktywów bankowych, a poziom NPLs w sektorze bankowym spada (w 2016 r. wyniósł 9,1%, w 2017 r. NPLs mają stanowić 8,8% wszystkich kredytów). Szeroki dostęp do finansowania i niski jego koszt ułatwiły kredytowanie, zwłaszcza w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Wśród największych wyzwań, przed którymi stoi hiszpański sektor bankowy, eksperci wymieniają: problemy z rentownością banków i skuteczną reprivatyzację.

7.3. Ocena gospodarki Irlandii w ramach PPS

Przedstawiciele KE i EBC wzięli udział w siódmej misji oceny gospodarki irlandzkiej w ramach PPS w dniach 16–19 maja br. Wynikiem spotkań z władzami Irlandii jest opublikowany 7 lipca br. [raport](#) o stanie gospodarki kraju.

Ekspert KE i EBC prognozują, że w 2017 r. PKB Irlandii wzrośnie o 4,0%. Wzrost gospodarczy jest wspierany głównie przez pozytywne przemiany na rynku pracy, konsumpcję prywatną i inwestycje. Ekspert podkreślił, że mimo optymistycznych prognoz gospodarczych, zagrożeniem dla stabilności gospodarczej są czynniki zewnętrzne, takie jak niepewne konsekwencje brexitu czy ewentualne zmiany w międzynarodowej polityce podatkowej i handlowej. W okresie zmian na arenie międzynarodowej na większą uwagę zasługuje prowadzenie rozważnej polityki fiskalnej. Zdaniem autorów raportu Irlandia powinna wykorzystać dodatkowe środki, m.in. pochodzące z większych niż zakładano przychodów z tytułu podatku CIT w latach 2015–2016, na przyspieszenie redukcji deficytu i długu publicznego (w 2016 r. wskaźniki te wynosiły odpowiednio: 0,6% PKB i 75,4% PKB). W raporcie zauważono także wzrost cen nieruchomości mieszkaniowych i zalecono irlandzkim władzom monitorowanie sytuacji na rynku nieruchomości.

7.4. Uruchomienie trzeciej transzy pomocy finansowej dla Grecji

Rada Zarządzająca Europejskiego Mechanizmu Stabilności (*European Stability Mechanism, ESM*) [zawierdziła](#) 7 lipca br. wypłatę 8,5 mld euro w ramach trzeciej transzy pomocy finansowej dla Grecji. Decyzja o wypłacie środków została podjęta po [przyjęciu](#) przez Radę Zarządzającą ESM 5 lipca br. uzupełniającego protokołu ustaleń (*Supplemental Memorandum of Understanding*) w ślad za pomyślnym [zakończeniem](#) drugiej weryfikacji programu dostosowań makroekonomicznych w Grecji, którą przeprowadziła KE w porozumieniu z EBC i ESM. Oznacza to, że władze państwowe wywiązały się z realizacji wszystkich wymaganych na tym etapie reform, takich jak m.in. zmiany w greckim systemie emerytalnym i w podatkach dochodowych, na rynku pracy i w sektorze energetycznym, których wdrożenie warunkowało wypłatę kolejnych części pomocy finansowej z ESM. Pierwsza pula środków w ramach trzeciej transzy pomocy finansowej w wysokości 7,7 mld euro została przekazana władzom Grecji 10 lipca br., z czego 6,9 mld euro zostanie przeznaczone na potrzeby Grecji związane z obsługą zadłużenia, a 0,8 mld euro posłuży do uregulowania zaległości płatniczych. Wypłata pozostałej kwoty w wysokości 0,8 mld euro będzie zrealizowana po 1 września br., pod warunkiem wydania przez instytucje unijne pozytywnej oceny uregulowania przez Grecję zaległości płatniczych.

7.5. Druga runda negocjacji dotyczących wyjścia Wielkiej Brytanii z UE

W dniach 17–20 lipca br. odbyła się druga runda negocjacji dotyczących umowy UE z Wielką Brytanią, określającej warunki wystąpienia państwa z UE i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej¹¹.

Jedną z omawianych kwestii były prawa obywateli UE w Wielkiej Brytanii i prawa obywateli Wielkiej Brytanii w UE. Określono punkty zbieżne i rozbieżne obu stron negocjacji w zakresie zabezpieczenia tych praw – kwestie te zostały zestawione we wspólnej [nocie technicznej](#), opublikowanej 20 lipca br.¹²

Rozmawiano także o wpływie brexitu na tzw. porozumienie wielkopiątkowe (*Good Friday Agreement*) między Wielką Brytanią i Irlandią oraz na wspólny obszar podróżowania tworzony przez oba kraje.

Ze względu na brak formalnego stanowiska Wielkiej Brytanii nie udało się natomiast porównać stanowisk obu stron w zakresie rozliczenia finansowego między Wielką Brytanią a UE.

7.6. Informacja na temat wysokości zebranych składek w ramach jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

SRB [ogłosiła](#) 19 lipca br., że suma składek *ex ante* przekazanych na poczet jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Fund*, SRF) w terminie do 30 czerwca br. wyniosła ponad 17 mld euro. Zebrane składki pochodzą z ponad 3500 banków i firm inwestycyjnych z 19 krajów uczestniczących w unii bankowej i zostały przekazane do SRF przez krajowe organy *resolution*. SRF ma być budowany przez okres ośmiu lat (2016–2023) i przewiduje się, że do 2023 r. osiągnie poziom co najmniej 1% kwoty depozytów gwarantowanych wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności we wszystkich państwach uczestniczących w unii bankowej. Szacuje się, że środki te będą wynosić około 55 mld euro.

¹¹ Przy uwzględnieniu ram jej przyszłych stosunków z UE.

¹² W nodzie wskazano na wiele rozbieżnych stanowisk, m.in. w zakresie objęcia umową o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE spraw związanych ze statusem pracowników krajów UE delegowanych na terytorium Wielkiej Brytanii, przyszłych członków rodzin obywateli UE przebywających w Wielkiej Brytanii, sposobu zapewnienia wdrażania praw obywateli wynikających z umowy o wystąpieniu czy eksportu niektórych świadczeń socjalnych z Wielkiej Brytanii.

W dniu 11 lipca br. opublikowano także [raport](#) podsumowujący działalność SRB w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.¹³ Dokument podsumowuje działania SRB m.in. w zakresie opracowywania planów *resolution*, tworzenia funduszu SRF oraz na rzecz wspierania współpracy w ramach unii bankowej.

Zapowiedzi wydarzeń w sierpniu i wrześniu 2017 r.

Data	Wydarzenie
2 sierpnia	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
7 września	posiedzenie Rady Prezesów EBC z decyzją w sprawie polityki pieniężnej
11–14 września	sesja plenarna Parlamentu Europejskiego
12 września	posiedzenie Rady Organów Nadzoru EBA
15–16 września	nieformalne posiedzenie Rady Ecofin
20 września	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
21 września	posiedzenie Rady Generalnej ESRB
27 września	posiedzenie Rady Organów Nadzoru ESMA
28–29 września	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA)

Wykaz skrótów

ABSPP	<i>asset-backed securities purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami
APP	<i>asset purchase programme</i> , program skupu aktywów
BLS	<i>euro area bank lending survey</i> , badanie akcji kredytowej banków strefy euro
CBPP3	<i>covered bond purchase programme 3</i> , trzeci program Europejskiego Banku Centralnego skupu obligacji zabezpieczonych
CCPs	<i>central counterparties</i> , kontrahenci centralni
CEAS	<i>Common European Asylum System</i> , Wspólny Europejski System Azylowy
CET 1	<i>common equity Tier 1 capital ratio</i> , wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1
CIT	<i>Corporate Income Tax</i> , podatek dochodowy od osób prawnych
CSPP	<i>corporate sector purchase programme</i> , program skupu aktywów sektora przedsiębiorstw
DGS	<i>Deposit Guarantee Schemes</i> , systemów gwarantowania depozytów
EBA	<i>European Banking Authority</i> , Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
ECL	<i>expected credit loss</i> , model oczekiwanej utarty wartości

EIOPA	<i>European Insurance and Occupational Pensions Authority</i> , Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
ESM	<i>European Stability Mechanism</i> , Europejski Mechanizm Stabilności
ESMA	European Securities and Markets Authority, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
IAS 39	<i>International Accounting Standard 39</i> , Międzynarodowy Standard Rachunkowości 39
IFRS 9	<i>International Financial Reporting Standard 9</i> , Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9
KE	Komisja Europejska
MTO	<i>medium-term objective</i> , średniookresowy cel budżetowy
MREL	<i>Minimum Requirement For Own Funds And Eligible Liabilities</i> , minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych
NATO	North Atlantic Treaty Organization, Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego
NPLs	<i>non-performing loans</i> , kredyty zagrożone
PKB	produkt krajowy brutto
PPS	<i>Post-Programme Surveillance</i> , nadzór po zakończeniu programu dostosowań gospodarczych
PSPP	<i>public sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny
Rada	Rada Unii Europejskiej

SRB	Single Resolution Board, Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji
SRF	<i>Single Resolution Fund</i> , jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji
UE	Unia Europejska

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Małgorzata Szcześ

Rada Unii Europejskiej – Honorata Wyganowska, Małgorzata Potocka, Małgorzata Siemaszko,
Magdalena Gąsior

Eurogrupa – Maria Majkowska, Małgorzata Potocka

Europejski Bank Centralny – Magdalena Gąsior, Honorata Wyganowska,

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego – Paweł Gąsiorowski, Milena Kabza, Martyna Migąła,
Paweł Smaga

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – Martyna Migąła, Krzysztof Osesik

Inne – Magdalena Gąsior, Maria Majkowska, Małgorzata Potocka

Zapowiedzi wydarzeń w sierpniu i wrześniu 2017 r. – Magdalena Gąsior, Martyna Migąła

Redakcja

Magdalena Gąsior, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady UE, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

www.nbp.pl

